

Таким чином, цифрові технології відіграють важливу роль у підвищенні ефективності функціонування сучасних підприємств. Їх використання сприяє оптимізації бізнес-процесів, покращенню якості управління та розширенню можливостей для розвитку підприємницької діяльності. У сучасних умовах цифровізації економіки впровадження інноваційних технологій стає необхідною передумовою підвищення конкурентоспроможності підприємств та забезпечення їх сталого розвитку.

References:

1. Biliavska, Y., & Biliavskiy, V. (2026). *Digital Twins in the Context of Ensuring Sustainable Industrial Development*. *Acta Informatica Pragensia*, 15 (1), 198-220. <https://doi.org/10.18267/j.aip.291>.

Бочарова Н.А.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
Панченко М.С., Зайцева А.С.,
здобувачі вищої освіти,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У сучасних умовах розвитку економіки логістика відіграє ключову роль у забезпеченні ефективності функціонування підприємств, оскільки саме логістичні процеси визначають швидкість руху матеріальних, інформаційних та фінансових потоків. Зростання конкуренції, глобалізація ринків, розвиток електронної комерції та ускладнення ланцюгів постачань зумовлюють необхідність постійного підвищення ефективності управління логістичними процесами підприємств.

Одним із визначальних факторів трансформації логістики є цифровізація економіки, що сприяє впровадженню сучасних інформаційних технологій, автоматизації та аналітичних систем управління. Використання цифрових рішень (штучного інтелекту, Інтернету речей, хмарних платформ, систем управління ланцюгами постачань) забезпечує підвищення прозорості логістичних операцій, оптимізацію маршрутів перевезень, покращення управління запасами та скорочення операційних витрат. Дослідження показують, що впровадження цифрових технологій у логістиці дозволяє скоротити операційні витрати в середньому на 15–20 % та суттєво підвищити рівень своєчасності поставок.

Крім того, більшість компаній у сфері управління ланцюгами постачань активно прискорюють процеси цифрової трансформації, оскільки цифрові рішення підвищують ефективність операцій, точність прогнозування попиту та адаптивність до ризиків і зовнішніх змін. За оцінками фахівців, понад 70 % підприємств відзначають підвищення ефективності діяльності після впровадження цифрових технологій у логістичні процеси.

У зв'язку з цим удосконалення управління логістичними процесами підприємства на основі цифрових технологій набуває особливої актуальності, оскільки сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, оптимізації використання ресурсів та забезпеченню стійкого розвитку в умовах цифрової трансформації економіки.

Аналіз наукових праць свідчить, що питання підвищення ефективності логістичних процесів підприємств та їх трансформації під впливом цифрових технологій активно досліджуються у сучасній економічній науці.

У дослідженні Луценко І.С. й Коновалової І.В. розглянуто теоретичні та практичні аспекти удосконалення управління логістичними процесами підприємства. Автор акцентує увагу на необхідності системного підходу до організації логістичних операцій, оптимізації матеріальних потоків та координації діяльності підрозділів підприємства з метою підвищення ефективності логістичної діяльності [1].

У науковій праці Шостак Л.В., Павлової О.М. та Назаренко Л.Л. досліджено роль інноваційних бізнес-моделей у системі управління логістичною діяльністю підприємства. Автори підкреслюють, що цифрова трансформація створює передумови для формування нових підходів до організації логістичних процесів, зокрема через використання цифрових платформ, інформаційних систем управління ланцюгами постачань та інтегрованих логістичних сервісів [2].

У монографічному дослідженні Федотової І.В. та Бочарової Н.А. висвітлено інноваційні підходи до розвитку управління на підприємствах автомобільного транспорту. Автори обґрунтовують важливість впровадження сучасних управлінських інструментів, інформаційних технологій та організаційних інновацій, що сприяють підвищенню ефективності управління транспортно-логістичними процесами підприємств [3].

Отже, проведений аналіз наукових джерел засвідчує, що проблематика удосконалення управління логістичними процесами підприємства в умовах цифрової трансформації є актуальною та потребує подальших досліджень, зокрема щодо впровадження сучасних цифрових технологій, підвищення ефективності управління логістичними операціями та розвитку інтегрованих систем управління ланцюгами постачань.

З огляду на актуальність удосконалення управління логістичними процесами підприємства в умовах цифрової трансформації, доцільним є визначення основних напрямів подальших наукових досліджень у цій сфері. Насамперед увага має бути зосереджена на розробленні сучасних підходів до управління логістичними процесами на основі інтеграції цифрових технологій та інформаційних систем управління.

Важливим напрямом дослідження є впровадження цифрових платформ, систем управління ланцюгами постачань (SCM), систем управління складом (WMS) та транспортом (TMS), які забезпечують підвищення прозорості логістичних операцій, оперативність прийняття управлінських рішень та оптимізацію використання ресурсів підприємства. Використання таких інструментів сприяє підвищенню ефективності управління матеріальними та інформаційними потоками.

Окрему увагу слід приділити застосуванню аналітичних методів обробки даних, зокрема технологій Big Data, штучного інтелекту та прогнозової аналітики, що дозволяють підвищити точність планування логістичних процесів, оптимізувати маршрути перевезень і забезпечити ефективне управління запасами. Перспективним напрямом дослідження також є формування інтегрованих систем управління логістичними процесами підприємства, що базуються на принципах клієнтоорієнтованості, гнучкості та адаптивності до змін зовнішнього середовища. У цьому контексті важливим є розвиток партнерських відносин у ланцюгах постачань та використання цифрових інструментів для координації взаємодії між учасниками логістичної системи.

Таким чином, подальші дослідження мають бути спрямовані на розроблення та впровадження інноваційних підходів до управління логістичними процесами підприємств, що забезпечуватимуть підвищення їх ефективності, конкурентоспроможності та стійкості розвитку в умовах цифрової трансформації економіки. Важливого значення набуває також удосконалення методів аналізу та оцінювання ефективності логістичних процесів, використання сучасних інформаційно-аналітичних систем управління, а також інтеграція цифрових технологій у процеси планування, організації та контролю логістичної діяльності. Реалізація таких підходів сприятиме оптимізації матеріальних, інформаційних і фінансових потоків підприємства, підвищенню якості логістичного сервісу та забезпеченню більш гнучкого реагування підприємств на зміни зовнішнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Луценко І. С., Коновалова І. В. Удосконалення управління логістичними процесами як метод підвищення ефективності діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11 (514). С. 430–435. DOI: 10.32983/2222-4459-2020-11-430-435.
2. Шостак Л. В., Павлова О. М., Назаренко Л. Л. Інноваційні бізнес-моделі в системі управління логістичною діяльністю підприємства на засадах цифрової трансформації. *Приазовський економічний вісник*. 2024. № 4 (40).
3. Федотова І. В., Бочарова Н. А. Інновації в галузі управління на підприємствах автомобільного транспорту. У: *Інноваційні підходи до розвитку управління на транспортних підприємствах: монографія / за заг. ред. О. М. Криворучко*. Харків: ФОП Панов А. М., 2024. С. 7–37. 336 с.

Братащук Б.М.,
здобувач вищої освіти,
науковий керівник: **Блакита Г.В.,**
доктор економічних наук, професор,
Державний торговельно-економічний університет

ЦИФРОВА АДАПТАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасний ритейл переживає фундаментальні трансформації, зумовлені проникненням цифрових технологій в усі аспекти його діяльності. Стрімкий технологічний розвиток, зміна споживчих патернів та глобальні шоки останніх років перетворили цифрову адаптацію підприємств торгівлі з опціональної інновації на провідний формат операційної діяльності, що вимагає докорінної зміни бізнес-моделей та способів взаємодії зі споживачами [1; 2].

Цифрова адаптація підприємств торгівлі на ринку B2C є багатовимірним процесом і охоплює широкий спектр стратегічних напрямів. Окрім базового переходу до омніканальних стратегій та використання аналітики великих даних (Big Data) для прогнозування попиту [3; 4], сучасний ритейл активно впроваджує такі інновації:

1. Інтернет речей (IoT): використання смарт-полиць, датчиків відстеження товарів та трекерів управління ланцюгами постачань у режимі реального часу.
2. Штучний інтелект (AI) та автоматизація: впровадження чат-ботів, алгоритмів динамічного ціноутворення, а також роботизацію складських і логістичних процесів.
3. Імерсивні технології (AR/VR): віртуальні примірочні та 3D-тури магазинами для збагачення клієнтського досвіду.